

Stichting Oude Hollandse Kerken

BELEIDSPLAN 2009-2012

Inleiding

In 2008, het jaar van het religieus erfgoed, werd een jaar lang aandacht gevraagd voor de schoonheid van religieus erfgoed maar ook voor de problematiek rondom dit bijzondere erfgoed. Kerkbeheerders worden geconfronteerd met grote financiële problemen bij de instandhouding van hun gebouwen door nieuwe subsidiereggeving, een teruglopend kerkbezoek en het samengaan van de hervormde, de gereformeerde en de evangelisch lutherse gemeenten in de PKN. Dit leidt tot een versneld aanbod van leegkomende kerkgebouwen. De komende tien jaar zullen landelijk meer dan duizend kerken de deuren moeten sluiten, dat zijn er honderd per jaar oftewel twee per week.

Dit themajaar en de wisselingen binnen het stichtingsbestuur vormden voor het bestuur van de SOHK een reden zich opnieuw af te vragen wat de bestaansreden is van de SOHK en welke de rol van de stichting moet zijn na het jaar van het religieus erfgoed 2008. Is de functie en de werkwijze van de SOHK nog passend voor de huidige ontwikkelingen in de maatschappij met betrekking tot het doel waar de SOHK ooit voor was opgericht? De financiële middelen van de SOHK zijn beperkt. Keuzes zullen moeten worden gemaakt aan welke doelen de middelen worden besteed. Gaat alles zo veel mogelijk naar instandhouding van het huidige bezit en hoe gaat de stichting om met uitbreiding van haar bezit? Wordt er veel aandacht besteed aan samenwerking of draagvlakvergroting? Kortom: welke prioriteiten stelt de stichting ten aanzien van de middelen die haar statutair en financieel ter beschikking staan?

Stand van zaken

De Stichting Oude Hollandse Kerken (SOHK), opgericht in 1975 houdt zich in de provincies Noord- en Zuid-Holland bezig met het restaureren, beheren en exploiteren van haar monumentale kerkgebouwen. en heeft in afgelopen periode een grote kennis en expertise op het gebied van behoud, beheer en exploitatie van kerkgebouwen opgebouwd.

De SOHK nam in de loop der jaren het eigendom en beheer van de oorspronkelijke eigenaren over. Het uitgangspunt bij de verwerving is, dat de kerkelijke monumenten een bijzondere historische, architectonische of landschappelijke waarde vertegenwoordigen. De stichting heeft thans 10 kerken in eigendom, negen in de provincie Noord-Holland, één in de provincie Zuid-Holland (bijlage 1).

Alle kerken van de SOHK zijn rijksmonument. Voor restauraties en groot onderhoud kan de SOHK dan ook een beroep doen op rijksbijdragen. Deze bijdragen dekken de kosten echter maar gedeeltelijk. Het nieuwe subsidiebeleid ten aanzien van rijksmonumenten dwingt tot aanpassing van het beleid. Nadruk ligt niet langer op restauratie maar op onderhoud en instandhouding. Onderzocht moet worden of grote restauratieprojecten voor Europese, landelijke of provinciale regelingen in aanmerking kunnen komen.

De SOHK kan echter niet alle kerken die in financiële moeilijkheden verkeren of met sluiting bedreigd worden overnemen. Het bestuur is gedwongen in haar overnamebeleid keuzes te maken. Criteria als bouwstijl, - historie, vertegenwoordiging van denominaties en spreiding over de regio spelen daarbij een niet onbelangrijke rol, maar centraal hierbij staan uiteraard de toekomstige exploitatiemogelijkheden van het aangeboden kerkgebouw.

Bij overnames behouden de kerkelijke gemeenten in de regel het recht om er hun diensten te houden tegen betaling, verder vinden er trouwerijen, doop- en begrafenisplechtigheden plaats. Geen behoud zonder gebruik. De SOHK draagt dan ook zorg voor vele nieuwe gebruiksmogelijkheden, waarbij

bestaande huurcontracten opnieuw worden gezien. Maar neven- en herbestemming worden daarbij nadrukkelijk onderzocht.

De SOHK participeert sinds 2002 in het samenwerkingsverband van het Erfgoedhuis Zuid-Holland en is gehuisvest in het monumentale Meisjeshuis aan de Oude Delft te Delft. De centrale leiding berust bij het algemeen bestuur. Bij de samenstelling van dit bestuur wordt gekeken naar deskundigheid en moet de schijn van belangenverstrengeling worden voorkomen.

Het dagelijks beheer van de kerken ligt bij plaatselijke commissies.

De SOHK werkt uitsluitend met vrijwilligers. Tot op heden ontvangt de SOHK geen subsidie voor de kosten van professionele medewerkers.

Missie

De Stichting Oude Hollandse Kerken heeft als doelstelling: het behoud van monumentale kerkgebouwen – in de zin van de monumentenwet – in de provincies Noord- en Zuid-Holland en het bevorderen van de belangstelling voor deze gebouwen. Naast een voorzichtig overname beleid wil zij deze doelstelling in deze beleidsperiode realiseren door kerkbesturen te ondersteunen bij het vinden van nieuwe gebruiksmogelijkheden voor hun kostbare gebouwen door het geven van advies. (betaald of onbetaald??) In de afgelopen jaren heeft de stichting veel kennis en expertise opgebouwd in het behoud, het beheer en de exploitatie van kerkgebouwen.

Indien door het kerkbestuur geen oplossingen gevonden kunnen worden voor het zelfstandig voortbestaan van het kerkgebouw, kan tot aankoop worden besloten. Belangrijk daarbij is het draagvlak van de kerk in de haar omringende gemeenschap en het zicht op een goede exploitatie na aankoop. De stichting zal zich hierbij minder terughoudend opstellen dan in de afgelopen periode.

Visie

Steeds meer kerkgebouwen komen leeg te staan door het teuglopend aantal leden van kerkelijke gemeenten, het samengaan van kerkgenootschappen in de PKN en de ontvolking van het platteland. Na een uitvoerige discussie in het bestuur is gekozen in deze beleidsperiode de sterke kanten van de stichting verder uit te werken, nieuwe kansen aan te grijpen en zwakke punten aan te pakken. Dit alles binnen de mogelijkheden die de stichting financieel en statutair ter beschikking staan. Nu de subsidies voor restauraties van rijksmonumenten structureel verminderen, het aanbod toeneemt en het steeds moeilijker is om na restauratie een kerk zonder verlies te exploiteren, wil het bestuur zich, meer dan voorheen, actief richten op de ondersteuning van kerkbesturen bij het vinden van nieuwe exploitatiemogelijkheden, bestemmingen en beheersvormen. Daarbij wordt overname niet uitgesloten. . De stichting wil hierin een voortrekkersrol en voorbeeldfunctie op zich nemen, ook indien daartoe uitbreiding van het huidige bezit gewenst is.

De stichting ziet het in sommige gevallen als haar taak een kerkgebouw over te nemen, dat geen rijksmonument is, maar het predikaat provinciaal en/of gemeentelijk monument draagt. Hiertoe zullen de statuten worden aangepast.

Uitgangspunten

- 1. het terughoudende aankoopbeleid van de afgelopen periode zal worden heroverwogen. Er zal ruimte worden gegeven aan uitbreiding van het bezit.
- 2. het accent zal worden verlegd van doel (het instandhouden van monumentale kerkgebouwen) naar middel (een goede exploitatie/goed gebruik/adequate functie van de kerk in haar maatschappelijke en landschappelijke omgeving leidt tot instandhouding)
- 3. de verwachting van een sluitende exploitatie op termijn wordt primaire voorwaarde voor overname
- 4. het streven naar sluitende exploitatiebegrotingen van de reeds in bezit zijnde gebouwen – waarbij een neven- of herbestemming overwogen kan worden om dat doel te bereiken – en daarbij het versterken van het organisatorische en financiële kader van de plaatselijke beheersorganisaties

- 5. het opstellen van een meerjarenonderhoudsplan binnen een instandhoudingsplan voor alle stichtingskerken in het kader van het BRIM en het reserveren van gelden voor het eigen aandeel daarin
- 6. de financiële basis van de stichting verbreden
- 7. de plaatselijke commissies SOHK ondersteunen bij het beheer, het gebruik en de exploitatie
- 8. meer financiële autonomie voor de plaatselijke commissies
- 9. nieuwe wegen zoeken: creatief beleid zowel centraal als decentraal (plaatselijke commissies)
- 10. de belangstelling en het maatschappelijk draagvlak voor het werk van de SOHK vergroten
- 11. streven naar intensieve communicatie met diverse overheden
- 12. streven naar samenwerking met andere erfgoed/monumentenorganisaties.
- 13. meedenken, zonder overname, met kerkbesturen over een neven (meervoudig gebruik) of nieuwe functie (herbestemming) van hun kerkgebouw (gratis of betaald??)

Toelichting op de uitgangspunten

■ ad 1, 2 en 3

De afgelopen periode is de SOHK terughoudend geweest in haar aankoopbeleid. Deze lijn zal niet worden gecontinueerd. Gezien de grote maatschappelijke druk, er komen landelijk twee kerken per week leeg te staan, en om te blijven meespelen in het veld, zal het te voeren aankoopbeleid worden bijgesteld. Als een kerkbestuur/eigenaar van een monumentaal kerkgebouw door het ontbreken van bestuurskracht en/of toereikende financiën niet meer in staat is om het monument te behoeden voor verval, of wanneer het gebouw door samengaan van kerkgenootschappen overbodig is geworden, is de SOHK bereid onder strikte voorwaarden het gebouw over te nemen. De SOHK belast zich in dat geval met het coördineren van en toezien op onderhoud en restauratie van het eigendom vanuit eigen professionaliteit dan wel door samenwerking met derden. Samen met deskundigen wordt gekeken naar de mogelijkheden van neven- en herbestemming.

Het beleid van het bestuur is erop gericht na overname en indien noodzakelijk instandhoudingsplannen te ontwikkelen. Hierbij moet telkens weer worden onderzocht: dient een restauratie alleen een conserverend karakter te hebben, of dient deze verder te gaan en moet het gebouw multifunctioneel gemaakt worden? Een goed inzicht in de bouwhistorie van een kerkgebouw, de ligging en de gebruiksmogelijkheden is daarvoor noodzakelijk. Samenspraak met de provincie, gemeenten en andere belanghebbenden dient hierbij mede als leidraad. Alleen op deze wijze kan een beleid ontwikkeld worden, dat voldoende maatschappelijk – en financieel – draagvlak heeft.

Het restaureren van kerkgebouwen is als gevolg van de verandering van het subsidieregime van de rijksoverheid na 2006 (onderhoud en instandhouding worden gebundeld tot instandhouding op basis van een meerjarenonderhoudsplan) moeilijker doordat voor totale restauraties op termijn geen subsidie meer wordt verleend.. Het onderhoudsprogramma wordt vanaf 2008 opgezet in een instandhoudingsprogramma waarvan de financiële gevolgen op dit moment nog niet goed in kaart zijn te brengen (bijlage 2).

Het instandhouden is geen doel maar middel: kerkgebouwen zullen worden beschouwd als een object met ongekende mogelijkheden. De unieke schoonheid zal worden benadrukt en uitgebuit.

■ ad 4

Op iedere plaatselijke commissie rust de inspanningsverplichting te streven naar een sluitende exploitatiebegroting van haar kerk middels het ontwikkelen van goede programma's en verhuur.

■ ad 5, 6 en 7

De kosten voor de exploitatie van het bezit van de stichting zullen in de komende jaren aanzienlijk oplopen. Niet alleen de invoering van de gebruiksvergunningen en de arbowetgeving, maar ook de sterk opgelopen energie- en onderhoudskosten hebben gevolgen voor deze exploitatie. Het dagelijks beheer en de instandhouding van het kerkgebouw is de primaire taak van de plaatselijke commissies. Zij zorgen voor een gezonde financiële huishouding die het gebruik van de kerken op langere termijn garandeert. Enkele

SOHK kerken konden in de afgelopen periode geen sluitende begroting realiseren. De plaatselijke commissies zullen vanuit het dagelijks bestuur worden ondersteund. Ook de contacten tussen de kerken onderling zullen worden geïntensiveerd. Kerken zullen naar elkaar verwijzen en proberen samen te programmeren. Er zal worden gestreefd naar meer uniformiteit ondermeer in de verhuurtarieven (herkenbaarheid van de SOHK kerken) en samenwerking.

Baas in eigen kerk schept ook verplichtingen. In de maand oktober zullen de plaatselijke commissies een activiteitenplan en begroting dienen te presenteren voor het komende jaar. Eind februari dienen ze een (kort) jaarverslag en een geldelijke verantwoording in te dienen over het afgelopen jaar.

Op de website van de stichting zullen de voorgenomen activiteiten van alle kerken worden aangekondigd.

Aan de plaatselijke commissies zal meer financiële en beleidsmatige autonomie worden gegeven bij het uitvoeren van hun werkzaamheden. Daarbij zal een nadrukkelijk beroep worden gedaan op de creativiteit van de plaatselijke commissies.

De bijdragen van de 'vrienden van...' de diverse stichtingskerken zullen niet langer worden afgedragen maar ten goede komen aan de eigen kerk.

Het onderhoudsplan voor de kerken zal in nauw overleg met de plaatselijke commissies door de bouwkundig adviseurs van de stichting worden opgesteld. Kleine onderhoudswerkzaamheden zullen door de plaatselijke commissies zelf worden uitgevoerd.

De totale kosten van beheer en onderhoud zullen inzichtelijk worden gemaakt voor de plaatselijke commissies.

Om dit alles mogelijk te maken wordt het reglement van de plaatselijke commissies geactualiseerd.

■ ad 8, 9 en 10

De stichting ziet het als haar taak beeldbepalende en cultuurhistorisch belangrijke kerkgebouwen te bewaren voor de toekomst en belangstelling te wekken voor het behouden van deze gebouwen.

Bij het wekken van belangstelling voor oude kerken wil de SOHK zich richten op een breed publiek. Niet alleen zij die uit religieuze motieven geïnteresseerd zijn in kerken en synagogen behoren tot deze doelgroep, maar zeker ook degenen die deze monumenten louter zien als deel van het culturele erfgoed dat de moeite waard is om in stand te houden. Ook die mensen die het oude kerkgebouw in de eerste plaats zien als de beeldbepalend voor hun dorp of stad, in casu hun gemeenschappelijke verbondenheid aan hun woonplaats, kunnen gerekend worden tot de doelgroep van de SOHK.

De stichting zal streven naar draagvlakvergroting door verbetering en intensivering van de contacten met de overheden en instanties/organisaties die de verhuur en exploitatie van de kerkgebouwen kunnen bevorderen. Van alle contacten zal een schriftelijke rapportage worden opgesteld.

Kerkgebouwen worden niet langer gezien als 'godshuizen' maar als cultuurhistorische monumenten. Kerken zijn beeldbepalend voor dorp en stad. De ensemblewaarde van een kerkgebouw met haar omgeving zal meer aandacht moeten krijgen.

Helaas zet de waardering voor een kerkgebouw zich tot nu toe niet om in financiële steun. Het bestuur ziet het als een taak zich in te zetten voor de vergroting van de belangstelling voor deze bijzondere gebouwen. Samenwerking met andere erfgoedinstellingen wordt nagestreefd.

Promotie en educatie

Promotie en educatie omvatten

- het onder de aandacht brengen van monumentale kerkgebouwen bij een breed publiek door het organiseren van excursies, het publiceren van een bulletin met rijk geïllustreerde artikelen over kerken, kerkinterieurs, architectuur, bouwhistorie enz., de productie van informatiefolders en ansichtkaarten, het zich presenteren tijdens Open Monumentendagen en andere recreatief-toeristische evenementen en het organiseren van cursussen en symposia.
- het werven van nieuwe donateurs door middel van speciale op dit doel gerichte acties. Nieuwe donateurs zorgen immers voor meer inkomsten.

De afgelopen jaren hebben geleerd dat nieuwe donateurs voornamelijk op basis van persoonlijke overwegingen en ervaringen (mondreclame, bezoek aan en kerk, deelname aan een activiteit, goede dienstverlening) toetreden. Getracht zal worden dat element te versterken en er zal worden afgezien van spectaculaire wervingsacties gezien het geringe effect.

Het Bulletin verschijnt tweemaal per jaar en heeft een semi-wetenschappelijk karakter. Er bestaat grote tevredenheid met en waardering voor het huidige bulletin. Het blad vertegenwoordigt een bindend element. Onderzocht zal worden of er behoefte bestaat aan een nieuwsbrief waarin de activiteiten van de kerken nadrukkelijk worden vermeld. Ook de website kan hiervoor worden ingezet.

Het opzetten en uitvoeren van educatieve projecten voor lager- en voortgezet onderwijs.

Samenwerking met scholen is mogelijk door deelname aan in de omgeving geïntegreerde projecten, bijv het laten adopteren van kerkelijke monumenten en het werken met de Monumetenkist.

Samenwerking kan gezocht worden met het Projectbureau Erfgoededucatie van de stichting Cultureel Erfgoed Noord-Holland en met de afdeling educatie van het Erfgoedhuis Zuid-Holland.

- het participeren in recreatief-toeristisch beleid van provincies en gemeenten en de uitvoering ervan, in het bijzonder in de regio's waar een kerk van de SOHK staat.
- de website geeft een actueel beeld van het werk van de stichting en de activiteiten van alle kerken van de SOHK.

De website zal worden geactualiseerd en interactiever worden gemaakt door toevoeging van onder meer educatieve informatie

- het vestigen van een bureau/aanspreekpunt voor de stichting in zowel Noord- als Zuid-Holland

De plaatselijke commissie zet zich in voor de promotie van het gebouw in zijn historische omgeving. Zij zorgt ervoor dat de kerk een functie behoudt in de samenleving door het openstellen van het kerkgebouw voor bezichtiging, het geven van rondleidingen en het organiseren van evenementen.

■ ad 11 en 12

Het bestuur stelt haar expertise beschikbaar aan eigenaren van monumentale kerkgebouwen die een beroep doen op de SOHK. Dit behelst het ondersteunen bij het zoeken naar een nieuwe bestemming c.q. sluitende exploitatie.

De SOHK zal zich gedurende een transitieperiode gaan richten op de ondersteuning/advisering van kerkbesturen die nieuwe bronnen van inkomsten zoeken voor hun kerken. Het bestuur zal desgevraagd voorlichting geven over de mogelijkheden van meervoudig gebruik, neven-, hergebruik en herbesteding. Hierbij zal de stichting nauw samenwerken met- en verwijzen naar de Vereniging van Beheerders van Monumentale Kerkgebouwen in Nederland (VBMK) en organisaties van Stadsherstellen.

Ook de rol van de gemeente en het belang van de betrokkenheid van de plaatselijke bevolking zal hierbij worden betrokken.

Organisatie en samenwerking

In de afgelopen jaren heeft de stichting uitsluitend gewerkt met vrijwilligers. Sinds voorjaar 2005 is er voor een dag per week secretariële ondersteuning. Gezien de maatschappelijke ontwikkelingen en de complexiteit van restauraties en exploitaties is voor de continuïteit van het werk van de stichting een professionele manager vereist. Het bestuur zal zich inzetten om middelen te verwerven om een professionele kracht aan te trekken. Alleen dan kan het werk van de stichting voor de toekomst worden veilig gesteld.

Ad hoc zal binnen het bestuur een taakverdeling worden gemaakt en zal het bestuur worden uitgebreid. Bovendien zal de betrokkenheid van het algemeen bestuur worden vergroot, zodat optimaal gebruik kan worden gemaakt van hun expertise.

Het bureau van de stichting is sinds juli 2000 gevestigd in Delft in het Erfgoedhuis Zuid-Holland. Er wordt met verwante culturele organisaties met grote voldoening samengewerkt. Het Erfgoedhuis levert een aantal faciliteiten zoals automatisering, receptie, secretariaat en vergaderruimte.

Sinds de vestiging in het Erfgoedhuis wordt een toename vastgesteld van verzoeken om informatie op diverse gebieden, zoals overname van kerkgebouwen, het zoeken naar een trouwlocatie en het adviseren

bij de instandhouding van monumentale kerkgebouwen. Het secretariaat is beter bereikbaar en donateurs van de SOHK profiteren van de scholingsmogelijkheden van het Erfgoedhuis.

Het is, gezien de noodzakelijke participatie van de provinciebesturen van belang om in beide provincies domicilie te hebben.

Geïventariseerd wordt of samenwerking met andere kerkgebouwen beherende organisaties mogelijk en wenselijk is. Hierbij wordt met name gedacht aan Stadsherstel Amsterdam, Rotterdam en Den Haag. En andere monumentenorganisaties in Noord- en Zuid-Holland.

Het ontwikkelen van instandhoudings- en ontwikkelingsprojecten in samenwerking met organisaties op het gebied van landschapsbeheer en natuurontwikkeling zal worden bevorderd.

Activiteitenplan

Bij deze beleidsnotitie zal een activiteitenplan worden geschreven waarin de navolgende activiteiten beschreven zullen worden:

- het opstellen van een werkplan om de doeleinden van de SOHK in de periode 2009 – 2015 te kunnen bereiken: organisatie verder opbouwen, activiteiten ontwikkelen, reglement plaatselijke commissies aanpassen, statuten wijziging;
- verbreding van de financiële basis door het werken naar sluitende exploitaties per kerk, uitbreiding van het aantal donateurs, het verkrijgen van subsidies van diverse overheden en het verwerven van sponsors;
- het zoeken naar wegen om in algemene zin belangstelling voor kerkelijke monumenten te wekken en bestaande interesse te stimuleren en in bijzondere zin de SOHK meer naamsbekendheid te geven;
- uitwerken advisering kerkbesturen;
- samenwerking zoeken met en participeren in verwante organisaties.

april 2009

BEZITTINGEN

De Stichting Oude Hollandse Kerken heeft medio 2009 tien kerkgebouwen in eigendom:

- De Zuidervermaning in Westzaan, verworven in 1979
- De kerken van Beets, Kwadijk, Oosthuizen en Oudendijk, verworven in 1982
- De Willibrorduskerk in Haringhuizen, verworven in 1988
- De Oude of Pelgrimvaderskerk te Rotterdam, Delfshaven, verworven in 1992
- De Wijcker Swaen te Beverwijk, verworven in 1996
- De Grote Kerk van Schermerhorn, verworven in 2001
- De kerk van Jisp, verworven in 2006.

Conditie en criteria bij de overname van monumentale kerkgebouwen

Voor de onderhandelingen met kerkbesturen over het al of niet overnemen van een kerkgebouw door de Stichting Oude Hollandse Kerken is een aantal criteria ontwikkeld aan de hand waarvan een overname kan worden beoordeeld.

1. Het gebouw moet een rijksmonument, provinciaal, gemeentelijk of beeldbepalend monument zijn.
2. Het gebouw moet passen in het door de SOHK gewenste spreidingsplan voor Noord- en Zuid-Holland, waarbij gelet is op representatie in de plaats/regio en de uniciteit van het gebouw. Bovendien moet het mogelijk zijn de kerk met een sluitende begroting te exploiteren.
3. De SOHK moet ervan overtuigd zijn dat door het niet over te nemen het kerkgebouw dreigt te vervallen, omdat het kerkbestuur over onvoldoende gelden beschikt om het onderhoud van het gebouw in de toekomst te bekostigen.
4. Binnen de plaatselijke gemeenschap waar het kerkgebouw is gevestigd, moet niet alleen duidelijk de betrokkenheid bij het voortbestaan van het gebouw aanwezig zijn, maar men moet ook bereid zijn het voortbestaan financieel te (blijven) steunen wat zal moeten blijken uit de aanmelding van vrienden van... Deze bijdragen zullen worden aangewend voor de instandhouding van het kerkgebouw.
5. Het betrokken kerkbestuur moet in staat zijn een geldbedrag, een zg. bruidsschat mee te geven, waarvan de hoogte afhangt van de staat van onderhoud van het gebouw over een periode van 10 jaar. Is er sprake van achterstallig onderhoud, dan moet het kerkbestuur voldoende geldmiddelen kunnen genereren om deze achterstand grotendeels in te halen.
6. Het moet bestuurlijk, beheersmatig, organisatorisch en financieel in het vermogen van de SOHK liggen een kerkgebouw in eigendom over te nemen.
7. Het moet realiseerbaar zijn een plaatselijke commissie te vormen die representatief is voor de plaatselijke bevolking of althans als een vertegenwoordiging van de plaatselijke gemeenschap beschouwd kan worden en zich als werkorgaan van de SOHK inzet voor promotie en exploitatie van het kerkgebouw. Deze plaatselijke commissie moet in staat zijn het gebouw met een sluitende begroting te exploiteren.
8. Treedt het kerkbestuur dat de kerk overdraagt aan de SOHK na de overname op als gebruiker van het kerkgebouw, dan dient aan de hand van een contract een duidelijke verdeling gemaakt te worden van de kosten die voor rekening van de gebruiker (huur) en van de kosten die voor rekening van de SOHK komen en van de taken, de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van beide partijen.

ACTIEPLAN

1. Beschouwing van het beleid van de stichting

Onderscheid naar de niveaus:

- 1.1 statuten
- 1.2 algemene doelstellingen
- 1.3 doelstellingen voor de middellange termijn: 2-3 jaar
- 1.4 organisatie

2. Algemene doelstellingen:

Doelstelling: instandhouden van monumentale kerkgebouwen in de provincies Noord- en Zuid-Holland

- 2.1 belangstelling wekken voor het behoud van monumentale kerkgebouwen
- 2.2 bescherming en beheer van monumentale kerkgebouwen (duurzame instandhouding)
- 2.3 het zoeken naar samenwerking met andere Noord- en Zuid-Hollandse culturele organisaties.

3. Doelstellingen voor de middellange termijn:

- 3.1. Bevorderen multifunctioneel gebruik
 - inschakelen van een professioneel evenementenbureau voor het ontwerpen van een gezamenlijk project voor de Noord-Hollandse kerken van de SOHK;
 - onderzoeken deelname Pelgrimvaderskerk aan integraal toeristisch programma in Delfshaven, samenwerking met andere monumentenorganisaties; Laurenskerk Rotterdam
 - bevorderen van het gebruik van de kerk als locatie voor evenementen.
- 3.2 Promotie en educatie
 - 3.2.1. het actief onder de aandacht brengen van de waarde van het monumentale kerkgebouw door:
 - publicaties: nieuwsbrief, bulletin, fiets- en wandelroutes
 - excursies: voor donateurs en/of anderen
 - opzetten en onderhouden van een website
 - publicatie in boekvorm
 - presentaties van de SOHK op de landelijke monumentendagen, landelijke fietsdag, enz.
 - het met allerlei materialen aanwezig zijn op conferenties op het gebied van het behoud van het culturele erfgoed
 - het zich presenteren tijdens open monumentendagen en andere recreatief-toeristische evenementen
 - 3.2.2. het geven van een bijdrage – in het bijzonder door de plaatselijke commissies – met behulp van het eigen gebouw in haar historische omgeving:
 - kunst en cultuur in de eigen kerken stimuleren
 - 3.2.3. het opzetten van educatieve projecten:
 - opzetten van lesprogramma's voor middelbare scholen
 - 3.2.4. het participeren in recreatief-toeristisch beleid:
 - openstellen van de eigen gebouwen voor cultuurtoerisme (in samenwerking met VVV).
- 3.3 Instandhouding en adviseren
 - 3.3.1. het onder bepaalde voorwaarden overnemen van een monument met als taken:
 - het in eigendom verwerven van monumentale kerkgebouwen als kerkelijke gemeenten daartoe niet meer in staat zijn,
 - het coördineren van en toezien op onderhouds- en restauratieplannen voor de eigen gebouwen incl. de subsidieaanvragen, samenwerking met Monumentenwacht,
 - adviesbureaus, afhankelijk van de ontwikkelde bouwkundige programma's,
 - het stimuleren van het gebruik van multifunctioneel gebruik voor kunst en cultuur,
 - het gebouw beschikbaar houden voor cultuurhistorische bezichtiging .

- 3.3.2. het adviseren van de eigenaren van monumentale kerkgebouwen door:
- kerkelijke besturen of anderszins te informeren inzake het bouwkundige beheer van hun gebouwen, incl. onderhoud en restauratie in het bijzonder door hulp bij procedures en verwijzingen naar RACM en architecten
 - ondersteuning bij het maken van een instandhoudingsplan incl. subsidieaanvragen bij de RACM
 - volgen van procedures voor zover het gaat om taken van de gemeenten. Desgewenst eigenaren daarop attenderen.
- 3.4. Krachtenbundeling en samenwerking
- het zoeken van sponsors
 - PR-acties om het donateursbestand van private personen en bedrijven te vergroten
 - PR-acties om private en publieke instellingen en bedrijven als donateurs of anderszins te betrekken bij de SOHK,
 - algemene informatie van de SOHK op de website plaatsen en onderhouden.
Programma's SOHK kerken actueel houden op de website. Eigen websites kerken doorlinken aan SOHK-site.
 - zoeken naar samenwerking met andere Noord- en Zuid-Hollandse organisaties, werkzaam op cultuurhistorisch terrein .
 - ondersteunen en inspireren van de plaatselijke commissies in hun werk
 - het verkrijgen van voldoende financiën ten behoeve van onderhouds- en restauratiefondsen voor elk object, door het benaderen van fondsen en stichtingen, kerkelijke instellingen en overheden
 - het intensiveren van reeds bestaande netwerken en het benaderen van netwerkpersonen:
 - provincie
 - gemeentebesturen
 - Zeevang, Wester-Koggenland, Zaanstad, Barsingerhorn, Beverwijk en Schermer
 - media, zoals RTV Noord-Holland en Radio Noord-Holland en de regionale kranten, TV West, Radio West, Rotterdamse kranten
 - steunpunten op het gebied van erfgoed (Erfgoedhuizen)
 - RACM

4. Organisatie SOHK

Momenteel wordt alleen met vrijwilligers gewerkt. Professionalisering is noodzakelijk voor de toekomst.

Op de korte termijn:

- versterking van het bureau op MBO-niveau:
0,5 fte voor bureauwerk
- communicatie/pr-medewerker op minimaal HBO-niveau:
beleidsvoorbereiding en bestuurlijke ondersteuning
2 dagen per week
- technisch medewerker HBO-niveau:
projectleiding restauraties en onderhoud
1 dag per week, waarbij ondersteuning door vrijwilligers onontbeerlijk is

Daar waar mogelijk wordt ondersteuning gegeven door vrijwilligers.

Hiervoor moeten gelden gezocht worden.